

26.10.2017

Väliraportti

1.5. – 31.8.2017

Biokaasuliiketoimintaa ja -verkostoja Keski-Suomeen
(BiKa-hanke)

Sisällys

1	Yleistä hankkeesta	3
1.1	Hankkeen tavoitteet	3
1.2	Mittarit	3
2	Hankkeen toimenpiteet raportointijaksolla	4
2.1	Raportointijaksolla järjestetyt työpajat	4
2.2	Yritysryhmäaihiot	5
2.3	Julkaisut ja raportit	6

1 Yleistä hankkeesta

Biokaasuliiketoimintaa ja -verkostoja Keski-Suomeen (BiKa) -hankkeen tarkoituksena on luoda toimintamalli ja liiketoimintakonsepti, joka mahdollistaa biokaasun jakelu-
asemien syntyminen maaseutualueille. Liiketoimintakonseptin lähtökohtana on luoda
biokaasulaitteistoinvestointien pohjaksi riittävän mielenkiintoinen ja turvallinen toi-
mintaympäristö, jotta hankkeen tuloksena syntyvät yritysryhmittymät sitoutuvat in-
vestointeihin tähtääviin jatkohankkeisiin. Hankkeen kohderyhmän muodostavat ke-
hittyvien maatalousalueiden maatilayrittäjät, koneurakoitsijat sekä
logistiikkayritykset. Lisäksi kohderyhmään voi kuulua alueellisia jäteyhtiöitä sekä
muita biohajoavaa jätettä käsitteleviä tai hyödyntäviä yhteisöjä sekä biokaasun käyt-
töön liittyvästä liiketoiminnasta kiinnostuneita yksityishenkilöitä. Hanke luo kohde-
ryhmälle alueellista kilpailuetua tehostamalla resurssien käyttöä; esimerkkeinä suoja-
vyöhykkeiden biomassan ja biohajoavan jätteen käyttö syötteenä tai logististen
kustannusten pienentäminen mahdollistamalla oman, hinnaltaan kilpailukykyisen
biokaasun käytön liikennepolttoaineena.

BiKa-hankkeessa tunnistetaan 4 - 6 -kohdealuetta Keski-Suomesta, jotka alueellisen,
uudentyyppisen, verkostoitumisen avulla saavuttavat riittävän käyttöasteen biokaasu-
liiketoiminnan tuotteille kannattavan liiketoiminnan mahdollistamiseksi. Alueellisissa
työpajoissa kehitetään sekä liiketoimintamalliin että teknologisiin vaihtoehtoihin liit-
tyviä paikallisia ratkaisuvaihtoehtoja.

1.1 Hankkeen tavoitteet

BiKa hankkeen päätavoitteena on saada muodostettua 4-6 kpl alueellista kehittämis-
yhtiöitten vetämää yritysryhmittymää, jotka harkitsevat toimenpiteitten jatkamista
yritysryhmä- tai muuna yhteistyöhankkeena.

Ensimmäisenä tavoitteena on tunnistaa Keski-Suomesta potentiaalisia kohdealueita,
jotka alueellisen, uudentyyppisen, verkostoitumisen avulla omaavat riittävän biomas-
sapotentiaalin sekä saavuttavat riittävän käyttöasteen biokaasuliiketoiminnan tuot-
teille kannattavan liiketoiminnan mahdollistamiseksi. Tämän jälkeen tavoitteena on
sitouttaa alueellisiin työpajoihin riittävä määrä kohdealueen toimijoita kehittämään
liiketoimintamallia oman alueensa lähtökohdista.

1.2 Mittarit

Hankkeen tuloksia mitataan kohdealueiden kiinnostuneiden toimijoiden kokonais-
määrällä sekä jatkotoimenpiteisiin sitoutuvien määrällä. Uudentyyppisestä liiketoi-
mintamallista sekä muista hankkeen aikana syntyneistä tuloksista ja hyvistä käytän-
teistä raportoidaan sekä hankkeen loppuraportissa että aihealueen julkaisuissa

artikkeleina. Tämän lisäksi hankkeen seurantaryhmän kokouksessa on sovittu että hankkeen tuloksista raportoidaan hankkeen omilla internet –sivuilla:

www.jamk.fi/bika

1. Kiinnostuksensa ilmaisseiden osallistujien määrä työpajasarja n:o 1 aloitusseminaareissa.
2. Verkostoitumiseen sitoutuneiden osallistujien määrä työpajasarja n:o 2 aloitustilaisuuksissa.
3. Investointeihin tähtääviin yritysverkostoryhmien määrä työpajasarja n:o 3 alussa ja lopussa.

2 Hankkeen toimenpiteet raportointijaksolla

Hankkeen toimenpidesuunnitelmassa on aikataulutettu hankkeen toimenpiteinä järjestettäviä työpajoja..

Yleisesti ottaen biokaasutyöpajat herättävät vaihtelevasti kiinnostusta Keski-Suomessa. Aloitusseminaarien jälkeiseen järjestetään teemakohtaiset työpajoja, joissa on pyrittyään luomaan yrittäjien välille verkostoja, syventämään tätä kautta osaamista ja sitouttamaan yrittäjiä yritysyryhmiksi. Joitakin työpajoja on jouduttu peruuttamaan vähäisen osanoton vuoksi.

2.1 Raportointijaksolla järjestetyt työpajat / tilaisuudet

Toukokuussa 12.5. järjestettiin kuitenkin avoimien ovien päivä kaikille biokaasusta kiinnostuneille. Tapahtumassa oli mahdollisuus tutustua BioGTS Oy:n mustankorkealle rakentamaan biokaasulaitokseen sekä Metener Oy:n biokaasulaitokseen. Lisäksi Autotalo Laakkonen toi esille biokaasuautoja.

Hanke oli myös esille 8.–9.9. Tarvalla biotalouskampuksen 150 v. juhlassa. Tilaisuudessa oli mahdollisuus tutustua biokaasuautoihin ja hanketta markkinoitiin vieraina olleille yrittäjille.

Kesäaikana erityisesti viljelijät ovat kiireisiä ja tämän vuoksi tammi – syyskuussa keskityttiin tulevien työpajojen suunnitteluun ja julkaistavien raporttien laatimiseen.

2.2 Yritysryhmäaihiot

Hankkeen järjestämissä työpajoissa on syntynyt yritysverkostoja ja noussut esille liiketoiminta ideoita, joita käsitellään seuraavissa alueellisissa työpajoissa. Näitä verkostoja ja liiketoimintaideoita pyritään jalostamaan yritysryhmähankkeiksi ja ideoita myös kuvataan raporteissa ja työpajojen materiaaleissa, jotka julkaistaan hankkeen verkkosivuilla.

Työpajoissa syntyneitä yritysryhmähankkeita / liiketoimintaideoita:

1. Pellolta biokaasuksi: Usea kasvinviljelytila sekä yksi lämpöyrittäjä on kiinnostunut luomaan liiketoimintamallia, jossa rakennetaan alueellisia biokaasulaitoksia paikallisiin peltobiomassavaroihin pohjautuen. Liiketoiminta-ajatuksista on teetetty investoinnin kannattavuustutkimus. Kesän jälkeen tästä teemasta kiinnostuneita yrittäjiä on kontaktoitu ja Jämsään pyritään samaan työpaja aiheeseen liittyen loppuvuodesta 2017.
2. Biokaasutankkausasemien perustaminen: Useita jakeluyrittäjiä kiinnostaa biokaasunjakeluaseman perustaminen. Tähän liittyvä työpaja järjestettiin 30.3. Äänekoskella. Työpajassa pyrittiin luomaan verkostoa kaasuntuottajien ja kiinnostuneiden jakeluyrittäjien välille. Yrittäjät ovat tapahtuman jälkeen verkostoituneet, mutta eivät tällä hetkellä tarvitse julkisen hankkeen palveluja. Mikäli yrittäjät haluavat lisää aiheeseen liittyviä työpajoja ollaan niitä valmiita järjestämään.
3. Saarijärven biokaasulaitos: Saarijärven kaukolämpö on teettänyt teknistaloudellista selvitystä biokaasulaitoksen investoimiseksi Saarijärvelle. Biokaasuhankkeen työpajassa on esitelty laitoshanketta ja kesän ja syksyn aikana toteutettiin kyselytutkimus viljelijöille kiinnostuksesta olla mukana biokaasuntuotannossa. Kyselyn tarkoituksena oli selvittää olisiko alueella kiinnostuneita yrittäjiä raaka-aineen tuottajiksi biokaasulaitokselle. Kiinnostuneille yrittäjille järjestetään jatkotyöpaja syksyllä 2017, jossa esitellään kyselytutkimuksen tuloksia ja Saarijärven Kaukolämpö esittelee laitoksesta teetettyä teknistaloudellista selvitystä. Työpaja järjestetään 1.11.2017.
4. Biokaasuajoneuvoasennukset ja autojen maahantuonti: Usea yrittäjä on työpajoissa ja suoraan tiedustelemalla ollut kiinnostunut autojen muutosasennuksista ja biokaasuautojen maahantuonnista. Tätä teemaa käsiteltiin myös Äänekosken työpajassa. Tähän teemaan pyritään järjestämään työpaja kiinnostuneille autoalanyrittäjille sekä laitteistojen asentajille.

5. Biokaasua teollisuuteen: Muuramessa oleva yritysryhmä on kiinnostunut investoimaan biokaasulaitokseen ja tuottamaan biokaasua teollisuusyritysten tarpeisiin. Tätä yritysverkostoa pyritään laajentamaan mahdollisilla raaka-aineen tuottajille sekä yrityksillä jotka sitoutuisivat kaasun käyttöön.
6. Oravasaari: Alueen yrittäjät ovat halukkaita investoimaan kyläkohtaisen biokaasulaitoksen. Aiheesta järjestettiin työpaja 2.2. ja tuotettiin alustavaa materiaalia kannattavuuden arvioinnin pohjaksi kyläkohtaiselle peltobiomassoihin pohjautuvalle laitokselle. Materiaali on julkaistu hankkeen internetsivuilla.
7. Karstulassa on kerätty yritysryhmä kasaan maataloustuottajista ja alueen muista biokaasusta kiinnostuneista yrittäjistä. Lähtötietojen pohjalta julkaistaan esimerkkilaskelma biokaasulaitoksen investoinneista, lietteen kuljetuskustannuksista ja energiatuotantomahdollisuuksista. Raportti laaditaan ja julkaistaan syksyn 2017 aikana.

2.3 Julkaisut ja raportit

Työpajoissa nousseiden liiketoimintamallien esilletuomiseksi ja yritysryhmien sitouttamiseksi on raportointijaksolla tuotettu kaksi alueellista raporttia ja valmisteltu julkaisuja. Hankkeen internetsivuilla on julkaistu Saarijärven ja Keuruun alueen raporttiluonnokset Case Oravasaari -raportti sekä biokaasulaitoksen kilpailutuksessa huomioitavat asiat -raportti.

Raportointijaksolla 1.5.-31.8. on valmisteltu mädätejäännöksen hyödyntämiseen liittyvää julkaisua sekä raporttia liiketoimintamalleista. Liiketoimintamallit –raportissa esitellään Suomessa tällä hetkellä olevia liiketoimintamalleja sekä työpajoissa esille nousseita uudentyyppisiä liiketoimintamalleja. Nämä raportit julkaistaan niiden valmistuessa loppuvuodesta 2017.